

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere gomond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din delegațiuni.

Afacerile rămase comune pentru ambele jumătăți ale monarhiei se regulază prin delegațiunile ambelor parlamente, cari tocmai acum sunt întrunite în sesiune ordinară în Viena.

Dintre afacerile aceste mai mare atențiune se dă acelor, cari privesc politica externă a monarhiei noastre.

Afacerile privitoare la armată, afacerile comune financiare sunt mai speciale, ele atrag mai mult atențiunea cercurilor specialiste și mai interesate.

Relațiunea monarhiei cu statele europene, situațiunea ei în concertul european, raporturile generale politice între state, situațiunea generală în concertul european, toate aceste ies la ivelă în lucrările din resortul ministeriului de esterne.

Situațiunea generală se caracterizează încă dela începutul delegațiunilor prin răspunsul Maiestății Sale la cuvântările presidenților ambelor delegațiuni.

Răspunsul Maiestății Sale în anul acesta încă va afla răsnet în toate părțile, și el va contribui mult la linișcirea spiritelor turburate din incidentul războiului din orient.

Cu chestiunea această începe răspunsul monarhiei noastre, și constată cu mulțumire rolul principal al concertului european în încercăturile din orient.

În primăvera trecută neînțelegerile dintre Turcia și Grecia au trebuit să fie delăturate cu sâmbăta.

Răsunarea sangeră purtat cu atâta înverșunare era chemat să desmintă faima, că puterile europene în cele din urmă totuși vor localiza flăcările în orient.

După nimicirea armatei grecesci s'a trecut la preliminarele de pace, cari încă nu sunt terminate.

Un nou conflict între Turcia și monarhia noastră era se provăce rumorare legăturilor diplomatice, și bombardarea unui port turcesc.

În această situațiune, nu tocmai favorabilă păcii europene, cuvintele monarhului nostru sunt considerate de departe luminoase, care ne arată situațiunea mai puțin periculoasă, după cum s'ar pără.

La locul al doilea vin considerate raporturile statului nostru în concertul european. De sine înțeles în planul prim e pusă alianța noastră cu imperiul german și cu regatul Italia.

Tripla alianță stă și acum pe base neștrămutabile, această o vestesce răspunsul, și ea stă spre a asigura pacea europeană.

De multeori s'a dis în anul acesta, că tripla alianță e sdruncinată prin desele visite, cari s'au făcut în Rusie.

Răspunsul Maiestății Sale vestesce tăria alianței triple, și se provăcă între altele la visita împăratului german, care a urmat în mod demonstrativ mai întâi în Viena, pe urmă apoi în Budapesta.

Alusiunea la visita împăratului german în Budapesta a pus în estas pressa magiară, care din nou și-a revocat în memorie bombasticul toast al împăratului Germaniei.

Ca un lanț nou în tripla alianță sunt invocate bunele relațiuni dintre monarhia noastră și monarhul Rusiei, care reprezintă totodată interesele colosului imperiu rusesc.

Ca completare a favorabilului tablou răspunsul monarhului nostru face amintire de splendidă primire ce s'a făcut în România Maiestății Sale împăratului nostru, și despre contra visita părechei române regale în capitala Ungariei.

Pressa magiară comentază viu vorbirea presidentului delegațiunii ungare, care a accentuat derul național al Maiestății Sale cu cele 10 state și a scos în relief preponderanța statului ungar în ce privesc prezentarea în cele externe ale monarhiei. Ungaria a ajuns a avea o preponderanță, un lucru care ținesce la luptele din parlamentul austriac.

Bate la ochi, că pe când pentru fiecare pasagiul mai marcant din răspunsul Maiestății Sale pressa magiară află cuvinte de apretiare, de mândrie, pe atunci pasagiul privitoriu la petrecerea monarhului nostru în România, și la contravisita făcută în Budapesta de către părechea regală română, este înregistrat simplu fără nici o observare.

Delegațiunile austro-ungare.

La 5/17 l. c. și-au început activitatea delegațiunile austro-ungare convocate și întrunite la Viena pentru controlarea conducerii afacerilor comune și stabilirea bugetului comun.

De presidenți au fost aleși, în delegațiunea trimisă de parlamentul austriac contele Leo Thun, ér în cea trimisă de guvernul ungar contele Iuliu Szapáry, fost ministru președinte ungar.

Presidenții ocupându-și locurile lor țin fie-care câte un discurs în delegațiunile întrunite separat, în care între altele, presidentul delegațiunii austriace accentuează dezvoltarea armatei, ér presidentul delegațiunii ungare dezvoltarea Ungariei ca condițiune pentru susținerea de mare putere în țărirea ei tot mai mult înălțându.

La primirea delegațiunilor (fie-care separat) din partea Maj. Sale, contele Iuliu Szapáry, presidentul delegațiunii ungare a rostit următorul discurs înaintea tronului: Majestatea Văstră, împărătescă și regescă apostolică. Preaștețosul nostru Domn!

Înainte de a-și începe activitatea ca comisiunea regnicolară emisă de parlamentul ungar și prin deciziunea prea înaltă a Maiestății Văstre convocată pe 16 Novembre, am dorit să ne prezentăm înaintea Maiestății Văstre, ca să asigurăm pe Maiestatea Văstră despre adâncul nostru devotament și alipirea noastră neclătibilă.

Ca trimiși ai parlamentului ungar, e cu neputință să nu ne aducem aminte despre acea deciziune prăințită a Maiestății Văstre, care a electrisat spiritul Ungariei.

Prin o dispozițiune Maiestății Văstră ați eternizat memoria unor bărbați, cari s'au ridicat mult în istoria magiară; prin altă deciziune Mai. Văstră ați făcut începutul unor dispozițiuni pe cale legislativă, cari vor face posibil, ca tinerii magiari să primescă în număr mai mare instrucțiune militară, ceea ce ne înflăurește salutar și avânt asupra puterii armate a monarhiei.

Acastă preînaltă deciziune a Mai. Văstre întrégă țera o a primit cu însuflețire, și comisiunile administrative din totă țera s'au grăbit prin fundațiunile lor a promova ajungerea scopului propus de Mai. Văstră.

În primăvera acestui an s'au ivit mai multe încercături în Orient; dar Mai. Văstre și celorlalte puteri le-a succes localizarea resbelului neînlaturabil și restabilirea păcii. Încercăturile acestea au dat ocaziune bogată de lucru guvernului estern al Mai. Văstre. Cu bucurie am esperiat influința și poziția plină de autoritate, ce guvernul estern al Maiestății Văstre a ocupat pe terenul acesta.

Cu bucurie privim înderept la acele splendide serbări, cari au decurs în trecut cel mai apropiat cu ocaziunea, când Mai. Văstră a-ți primit în palatul din Buda pe Mai. Sa împăratul german și după aceea pe Mai. Lor părechia regală română.

Insuflețirea, ce s'a manifestat în capitala și reședința patriei noastre, este cel mai splendid document, că națiunea magiară cât de eu căldură se alipsece către tripla alianță, carea formeză baza raporturilor noastre externe, și cât de cu bucurie a vădit pe un aliat lângă Mai. Văstră.

Seim cătă grijă cauzeză Mai. Văstre renoirea pactelor între regatele și celelalte țeri ale Mai. Văstre cu Ungaria în sensul legilor existente. Dar cu cât sunt referințele mai grele, cu atât țin mai mult laolaltă aceia, cari doresc susținerea creațiunilor dela 1867.

Proiectele înaintate de guvernul Mai. Văstre comisiunii regnicolare, ca totdeauna, le vom face obiecte de consultări aprofundate, și cu toate că relațiunile economice și mai cu sémă cele ce interesază mai mult pe populațiunile ungare, precum și relațiunile de esport a productelor, sunt mai maștere în urma recoltei din acest an, ne vom țin de datorința a pune la dispozițiunea guvernului Mai. Văstre acele mijloce, cari sunt de lipsă pentru siguranța și vaza monarhiei și prin această și pentru interesul siguranței noastre.

Când cerem și pentru mai departe bunăvoința părintescă a Mai. Văstre către patria noastră, primescă Maj. Văstră preaștețos acea espresiune a celei mai ferbinți dorințe a noastre, ca Maiestatea Văstră să trăescă la mulți ani!

La acest discurs Maiestatea Sa Împ. și Reg. nostru Francisc Iosif I. a cetit următorul răspuns:

Asigurarea alipirei credincioșe o primesc cu sinceră mulțumită.

În anul decurs situațiunea orientă a dat cauză de îngrijiri în mai multe direcțiuni, pe cari însă ați, mulțumită procederei solidare a marilor puteri, le putem considera de înlăturate în mod norocos.

În timpul acesta concertul european s'a adeverit de un factor puternic în aplanarea turburărilor orientale, și cu toate că nu i-a resbel între Turcia și Grecia, totuși activității lui conșcie de scop și neobosite este a se mulțumi, că această ciocnire a fost izolată și în sfârșit în urma întevierii puterilor a și fost terminată.

Cea mai deapropie problemă a concertului european va fi regularea stărilor cretane pe baza unei astfel de largi autonomii, care pe lângă scutirea drepturile de suveranitate ale Maj. Sale sultanului, dă garanțe pentru un viitor mai bun a insulei.

Cu satisfacțiune pot accentua, că raporturile față cu toate puterile ne sunt dintre cele mai bune. Și de aci înainte ca și până aci, alianța cu Germania și cu Italia ne va forma baza neclătibilă a politicii noastre. Susținerea și întărirea acestei baze este nișuința permanentă a guvernului Meu.

Garantul de meu acum pentru susținerea păcii, prin dezvoltarea amicală a raporturilor noastre către imperiul rusesc, s'au înmulțit. Convenind din nou cu Maiestatea Sa împăratul rusesc și convigându-ne despre armosarea sentimentelor noastre, s'a creat un astfel de raport, a căru înțăriune numai cu prospecte îmbucurătoare pentru viitorul ne pște măgule.

Cu sentimente ferbinți de satisfacțiune imi aduc aminte de acele visite, cu cari amicul meu credincios și aliatul meu, Maj. Sa împăratul german m'a îmbucurat aici în Viena și nu de mult la Budapesta.

Nu cu mai puține sentimente de satisfacțiune păstrez memoria ălelor petre întorse în România, precum și memoria visitei reîntorse a Maj. Lor Lor regele și regina României.

Apărarea intereselor păcii europene va fi și de aci înainte problemă de prima ordine a guvernului meu, și sperez, că din partea această putem privi cu încredere în viitoriu.

La fixarea trebuințelor sale, guvernul meu de resbel și în anul acesta a fost cu consideratiune estinsă la starea economică și financiară a monarhiei, carea tocmai în prezentele vite la începutul anului au evinens întregirea mai accelerată a puterii de resbel, carea a trebuit în parte executată, parte începută. Dar dispozițiunile acestea n'au trecut peste marginile statorite pentru desoltarea armatei Mele, căreia de altcum corespunde întregul budget autorit de guvernul meu de resbel pe anul 1898.

Bosnia și Herțegovina în urma desvoltării lor normale economice, aceste țeri și în anul acesta, ca și până aci, își vor acoperi din venitele lor proprii toate necesitățile guvernamentului lor.

Recomandând raporte guvernului meu în chibzuința și în predispozițiunea de jertfă probată a Domniilor-Văstre, doresc cel mai bun succes lucrării Domniilor Văstre și pe toți vă salut în mod cel mai cordial.

Delegațiunea austriacă a fost primită după améi la 1 oră. După ce Maj. Sa și-a ocupat locul pe tron, contele Thun i-a adresat următorul discurs.

Majestatea Văstră cesară și regescă apostolică!

Urmând învătării Maj. Văstre, delegațiunea consiliului țării s'a întrunit pentru ași începe activitatea.

Delegațiunea se simte fericită, că s'a potut presenta ați înaintea iubitelui seu împărat pentru de a-și exprima omagiile sale pline de iubire. La această exprimare a fidelității omagiale adaugem cererea, ca Maj. Văstră să ne urmeze cu consideratiunea și bunăvoința sa imperială activitatea ce acum începem. Delegațiunea va petretracta cu seriozitate patriotică și cu conștiința cea mai deplină proiectele așternute înaintea ei, și prin deciziunea sa va pune la dispozițiunea guvernului comun acele mijloce, cari corăspund dignității și poziției de mare putere a monarhiei.

Toate acele popóre și triburi, cari sunt norocoșe a trăi împreună sub sceptrul Maiestății Văstre, își află apărarea cea mai sigură a intereselor lor spirituale și materiale în solidaritatea strinsă a acestei mari familii de popóre, în puterea și tăria monarhiei, și delegațiunea își implinesce numai datorința față de populațiune, când cu precumpărirea cu grijă a prestațiunilor posibile a contribuenteilor concede acestei comisiuni mijlocele ne cesare.

Cu bucurie plină de recunoștință bate inima tuturor supușilor Maj. Văstre pentru persóna-Vă consacrată în care întrégă Europa venerază pe apărătorul păcii și a dreptății. O de ar ține Maj. Văstră încă și nenumărați cu mână Sa pústrețescul an nenum al Habsburgilor demn de venerațiune. Acesta e cea rugăciune din lăuntru a miliónelor de supuși credincioși, ce o îndereptă în toate ălele către domnul oștirilor. Și noi ne alăturăm la această rugăciune, când din inimă plătăm bucurie și rugăciune, când din inimă D-șeu se binecuvēnte, D-șeu se părăescă și D-șeu se țină pe Maiestatea Văstră!

Maj. Sa a respuns delegațiunii parlamentului austriac ca și delegațiunii parlamentului ungar.

După alocuțiunile presidenților și respunsurile date, Majestatea Sa a ținut cerele agrăndit pe mai mulți dintre delegați, apoi a concediat delegațiunile.

Raportul delegațiunii congresuale.

Nr. 43 1897. Deleg.

Mărit Congres!

Delegațiunea congresuală 'și ia voie a face măritului Congres despre activitatea sa dela 1895 încôce până astăzi referitoriu la cauzele de despărțire ierarhică a Românilor de Sârbi următoriu

Raport

Delegațiunea a ținut și ține regulat ședințe ordinare în fiecare an odată, ăr birul este în continuă conexiune atât cu delegațiunea sârbescă cât și cu comunele respective în cari Români s'afă laolaltă cu Sârbii.

Din an în an delegațiunea face raport special cătră ambele sinode eparchiale din Arad și Caransebeș, pe cari le privește afarile de despărțire mai deaprobe, ăr cu consistoriile numite este în continuă comunicațiune, îndată ce se ivesc comune în cari Români doresc a fi despărțiți de Sârbi, séu îndată ce în una séu în alta comună mixtă se ivesc între Români și Sârbi vre-o diferință.

Dela 1895 până acuma comunele, cari au ocupat delegațiunea sub următoarele:

I. Comune, în cari români și spiritual-minte și materialmente au fost despărțiți de cătră sârbi adevă a căror procese s'au decis definitiv în toate instanțele sunt următoarele:

1. Sân-Miclăușul-Mare
2. Sarafola
3. Monostor
4. Fenlac

din diecesa Aradului.

5. Ciacova
6. Deliblată și
7. Margița-Mare

din diecesa Caransebeșului.

De facto toate aceste comune respective Români dintrênsele se află constituiți în comune românești de sine stătătoare și în posesiunea averii, ce li s'au dat prin sentințe, aparținând jurisdicțiunei eparchiilor noastre române.

Formala predare și luare în primire însă prin Delegațiunea mixtă română-sârbă s'au întemplat până acuma numai în comunele Fenlac și Monostor, în această din urmă pe basa unei inoiveli fără proces, în cea dintâiu pe baza sentinței curiale.

La celelalte predarea și primirea se va întempla în timpul cel mai apropiat.

Se observă, că în Fenlac și Monostor ai noștri au căpătat biserica și școala și răsplătesc pe Sârbi în bani, la Fenlac cu 11000 fl. La Monostor cu 8000 fl. în toate celelalte comune citate mai sus bisericile și școalele

au rămas în mâna Sârbilor, ăr ai noștri primesc despăgubire în bani dela 10000 floreni până la 23000 fl. peste sesiunile parochiale câte 1 séu 1 și 1/2 pe fiecare parte.

Aceste sume se plătesc în câte 5 rate anuale egale fără interese, ăr până la totala răsplătere bisericile și școalele se folosesc în comun.

II. În următoarele comune:

- a) Becicherecul mic
- d) Timișoara Fabrique S. George's

c) Parța, s'a întemplat la constituirea comunelor în comune românești de sine stătătoare și sunt în stadiu a se prevedea cu preoți și învățători români ca parochii de sine stătătoare și aparținătoare ierarhiei române, diecesa Aradului, dar încă nu sunt despărțite materialmente de Sârbi.

Spre scopul despărțirii în toate trei cursurile s'au dat procurile necesarii avocatului Dr. Emil Babeș și i s'a transpus materialul procesual, de care dispunea Delegațiunea; de facto însă procesul s'a început numai la comuna Parța la celelalte două încă nu; anume la Timișoara Fabrique biserica S. George nu s'a putut face pentru că primul avocat ales de comuna bis. dl Atanasie Componeriu după ce a studiat materialul a depus procura și a restituit actele, așa că gredea procedură de a alege alt avocat și al prevedea cu procură a trebuit începută d'acapo alegându-se comuna de advocat pe Dr. Emil Babeș, carele fiind procurat și actele a cerut la parochie întregirea materialului procesual, această lucrare și astăzi este în curgere; în fine în Becicherecul-mic, comuna n'a putut se-și procura materialul procesual și așa nici procesul nu s'a putut începe, dar zelul omenilor din această comună îndată forte mare, credem, că le va comuna a prevedea pe advocat cu întreg aparatul de dovezi în timpul cel mai scurt.

III. În următoarele comune:

- a) Lucareț
- b) Dobrița
- c) Omolița
- d) Herniacova

desi constituirea în comune separate românești în prezența autorității politice s'au întemplat, totuși din lipsa de mijloce — fiind că comunele așteptă ca Delegațiunea să le plătescă și pe preot și pe învățătoriu — până astăzi nu s'a putut primi nici una în sinul diecesei respective și pertractările cu acelea se află în curgere.

La Lucareț fiindcă Sârbii ne arătaseră la Ministeriu, că conturbăm liniștea comunei, am străbătut a face atâtea puțin, că și până când respectiva comună va trece sub jurisdicțiunea ierarhiei române, Sârbii se le dea preot și învățătoriu român ceea ce s'a și întemplat.

IV. Alte comune érași sunt, cari la revocarea Delegațiunii, ni s'au arătat din partea Ven. Consistoriu din Caransebeș, ca comune cari elementul român așa de tare e repre-

sentat în respectiva parochie — acum aparținătoare ierarhiei sârbesci, încât merită ai aduce sub ierachia română.

Sârbii însă pădese cu totă îngrijirea, ca acei omeni să nu li se ia din mână, și dacă simțesc pe cineva că se interesază de ei în direcțiunea de ai despărți ierarhicește, îndată fac direct și la ministeriu pe calea episcopatelor lor, încât de multe ori abia ne putem apropia de ai noștri. Sârbii în nici un cas fie cauza Românilor cât de dreptă și evidentă fiindcă sunt în posesiune nu vor să recunoască de bună voie dreptul Românilor. Cu toate aceste Delegațiunea e ocupată în continuu cu căutarea de omeni harnici în respectivele ținuturi, căci cea mai mare greutate este a pune pe omenii noștri din respectivele comune să cêră ei dela Delegațiune separarea lor de Sârbi.

Comune de acestea ni s'au arătat până acuma din partea Ven. Consistoriu din Caransebeș următoarele:

- a) Șușca
- b) Verșeț
- c) Oresaț
- d) Jasenova
- e) Parța și
- f) Gaiutul în ppopiatul Verșețului
- g) Gaidul și Socă „ Ciacovei

tote aparținătoare la teritoriul Consistoriului din Caransebeș.

Acosta precum și alte comune cu deosebire din fosta graniță militară sârbescă central Panciova, de unde încă nu ni s'a prezentat raport special, vor oferi pentru Delegațiune raport nou pe viitoriu.

V. În ceea ce privește cauza Mănăstirilor de revindicat dela ierarhia sârbescă pe cale procesuală, după ce referintele noastre în cauză dl Vincențiu Babeș, care în lipsa de ori ce date și documente pozitive pentru dreptul nostru din capul locului a fost însărcinat cu studiarea cauzei din temei, precum și cu adunarea de date și documente, pe baza cărora se pôte pași pe calea judecării înaintea tribunalului. Dl referent numit ne-a făcut arătarea, că și-a terminat cercetările, adunând deja destule date și documente, prin cari se se dovedește natura și scopul mănăstirilor în biserica, natura de drept și istoria acelor — de cari dispune astăzi ierarhia sârbescă — usul comun prin secl, al unei părți din ele, a une acelor din ținuturile banatice ale patriei, chiar și sancțiunea de drept comun pozitiv prin acte oficiale și prin cărțile funduare etc. Aceste date și documente comunicându-le avocatului delegațional pe aceasta găsindu-le îndestulătoare, pentru punerea la cale a proceselor, Delegațiunea se crede ajunsă în stadiul de a ruga pe Excelența Sa, părintele Metropolit, ca fără ulterioară amânare să binevoască a esopera dela Majestatea Sa regele pe calea înaltului Ministeriu conform art. de lege IX din 1868 și pentru acest gen de procese delegarea tribunalului, anume tot acelu de

până acum, carele fusese delegat espres numai pentru comunele mestecate.

Intr'aceea avocatul Delegațiunii prăgând planul proceselor și conceptul acțiunii, Delegațiunea la rândul său, conform dispozițiunei luate de ambele sinode eparchiale din Arad și Caransebeș, va convoca în sinul său de cei 6 juranebeș, și în fine în sinul sinode menționate pentru a le supune spre cenzurare lucrările avocatului, statorind astfel în mod definitiv acțiunea și procederea ulterioară.

Arad, din ședința Delegațiunii congresuale, ținută în 19 Septembrie 1 Octobrie 1897.

Ioan Mețian m. p.,
episcop.
ca vice-președinte.

Ioan Lenger m. p.
secretariul Delegațiunei.

Scrisoare din Budapesta.

16 Nov. 1897.

Simpatii între frați. Sêra de înfrățire. Rector Magnificus. Catedra de limba română. Societatea academică română.

Într-o scrisoare din Octobrie v'am amintit, că legăturile de prietinie încheiate între studenții români-sârbi și slovaci deja în anii trecuți, continuă a se manține și în anul acesta. Nu este convenire socială, literară séu politică, la care să nu se scolaste am aranjat noi români o serată festivă și la aceea au luat parte Sârbi și Slovaci. La o săptămână după noi au avut Sârbii o sêrbătoare națională — sêrbarea memoriei poetului și lingvistului sêrb Vuk Kraiacic, la care și noi Români am luat parte în număr de peste 20 de inși. Am urmat Slovaci, cari au sârbat aniversarea de o sută de ani a unui episcop al lor. Tot Slovaci au avut Duminecă sêra teatru și joc. La amândouă convenirile au luat parte și deputațiuni din partea Românilor.

Culmea acestor manifestatii de simpatie reciprocă a format o „sêra de înfrățire“, ținută în anul acesta la inițiativa Slovaciilor în sala cea mare a hotelului Metropolit. Au fost de față vre-o 100 universitari aparținători celor trei naționalități. Sêra a decurs în modul obicinuit de până acum, cu deosebire, că a avut un caracter mai serios. S'au ales prezidenți de fiecare naționalitate, s'au ținut discursuri însuflețite și însuflețitoare, s'au cântat imnurile naționale, ăr în loc de a se trimite după uzul de până acum, s'au deosebit adresa conducătorilor politici, li s'a trimis o rezoluție, conform căreia sunt invitați a porni o acțiune mai energică și a se conforma programului din 10 August 1895.

Foile magiare au fost informate despre această sêra și primul comentariu (împreună cu rezoluția) a apărut în oficiul „Keleti Értésítő“. Toate foile magiare au considerat

Cugeti tu, că eu nu-s mai discretă decât sexul meu, fiind așa crescută și măritată? Spune mi ce planuri aveți, și eu nu le voi descoperi la mine. Eu am dovedit aspru discrețiunea mea, străpungându-mă însu-mi aici în picior; dacă pot asta face cu pacientă, să nu pot eu ține acum un secret al bărbatului meu?

Brutus: O voi Zei nemuritori! ajutați-mi să fiu totdeauna vrednic de femeia asta nobilă! (Cineva bate la pörtă). Auți, auți, cineva bate la pörtă. Porcia, du-te deocamdată în odaia ta, și după-aceea pe rând, pe rând o să afli secretul inimei mele. Tote angajamentele mele ție-le voi descoperi și tu o să afli caracterul grijilor mele, cari acum îmi apasă fruntea. (Porcia iesce, întră Lucius și după aceea Ligarius.)

Brutus: Cine bate la pörtă, Lucius?

Lucius: Aicea-i un om morbos, carele doare se vobescă cu domnia ta.

Brutus: E Caius Ligarius despre care a amintit Metellus. Ieși Lucius! Da ce-i Caius Ligarius?

Ligarius: Primesce o bună diminéța dela o limbă uscată.

Brutus: O, ce timp ție-ai ales bravele Ligarius; de sigur nu esti morbos de te-ai înveluit așa.

Ligarius: Eu nu-s morbos; dacă Brutus are vre-o întreprindere vrednică de onore, — atunci stau la dispoziție.

FOIȚA.

Iuliu Caesar.

Tragedie în 5 acte

de

William Shakespeare,

traducere în prosă

de

Dr. P. T.

(Urmare).

Măi Lucius! Iară dormi greu? Nu face nimica. Bucură-te de somnul tău adânc și dulce ca mierea. Tu nu veți încă figuri, nici fantăși cu cari o inimă plină de griji umple creeri omului, — de acea dormi tu așa sănătos. (Intră Portia.)

Porcia: Brutus, bărbatul meu!

Brutus: Porcia, draga mea, dar de ce te scoli acum? Ție nu-ți prieșce să-ți espuni figura ta fragedă unei dmineți așa de reci și umede.

Porcia: Ție încă nu. Tu nu frumos te-ai furișat de lângă mine, ăr asămblă la cină îndată te-ai ridicat și te ai preumblat cu mâinile încrucișate oftând și dus pe gânduri. Și când te-am întregat că ce-ți e, tu te-ai înholbat la mine întunecat. Eu te-am ispiit mai departe, ăr tu ție-ai frecat fruntea și ai dat

cu piciorul plin de nestempărare în podele; eu totuș am insistat, mai tare, dar tu nu mi ai spus nimic, ci îndispus mi ai făcut semn cu mâna ca să-ți dau pace. Eu așa am făcut, de frică să nu-ți măresc grijile, cari și așa te-au fost tare cuprins și am lăsat, sperând, că-i numai un afect trecătoriu de supărare, precum fieșce-care bărbat are câte odată. Este vâd că nu te lasă să mănâci, să vorbești, să dormi, și dacă ție-ai fi schimbat și figura așa, eu nu te-aș mai recunoște Brutus. Dragul meu bărbăteț, spune mi cauza grijilor tale.

Brutus: Nu-mi e bine, nu-s sănătos, și asta-i tot.

Porcia: Brutus e cuminte, și dacă n'ar fi sănătos, ar recurge la mijloce ca se devină.

Brutus: Asta o fac eu, draga mea, — dute și te culcă!

Porcia: Dacă-i Brutus morbos, atunci ore bine-i să umble așa desbrăcat și să resufle aerul rece și neguros de diminéța? Cum? Brutus e morbos, și atunci se scoldă din patul cald, de lângă mine, ca să se espună răcelilor de nopte și să-și mărăscă bôla? Nu, Brutus de nopte, tu ai ceva la inimă, care pe baza dreptului și a pozițiunei mele, socotesc c'ar trebui să știu, și acum în genunchi te rog pe frumșea mea laudată de tine odinioară, pe toate jurămintele noastre de amor și pe acel

jurământ mare de credință, care au făcut din noi doi unul, — descopere-mi și mie, jumătății tale, ție însuși, ce griji s'au pus pe fruntea ta, cu ce omeni ai vorbit în noptea asta, pentru că au fost vre-o 6 séu 7 inși aici, cari ție-și acoperiau fețele chiar și prin întuneric.

Brutus: O, nu îngenuchia dragă Porcia!

Porcia: Eu n'aș trebui să fac această dacă ai fi tu Brutusul meu cel gentil. Stă dora în contractul nostru de cununie — spune-mi iubite — ca eu să nu știu nici un secret de al tău? Sura eu, partea ta a doua — numai cu anumite excepțiuni egală? — Am șed numai la masă cu tine, să împărtășim amândoi patul și să mai vorbim câte ceva la olaltă? Stau eu numai în antișambra simțirilor tale? Dacă nu-s mai mult, Brutus, atunci nu ție-s femeia ta, ci numai o concubină.

Brutus: Tu ești nevasta mea cea adevărată, credincioasă și onorată, mie așa de scumpă, ca ori și care picur de sânge, care se îndesă acum la inima mea cea morboasă.

Porcia: Dacă ar fi această adevărat atunci ar trebui să-ți scriu secretul tău. Eu conced, că-s numai o femeie, dar totuș o femeie pe care Brutus și-a luat-o de soție. Eu conced, că-s numai o femeie, dar o femeie cu renume bun, fiica lui Cato.

[220] 2-3
CONCURS.

În scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1898 din fundațiunea „Andronic“.

I. Pentru învățacei de ori și ce meserie.

II. Pentru sodali, deveniți de atari în decursul anului 1897.

III. Pentru sodali, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor, au dat dovezi despre dexteritatea lor pentru de a pute deveni maeștri, prin aceasta se escrie Concurs pre lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii au să producă în general:

1. Carte de botez;
 2. Atestat dela comună despre averea proprie și a părinților;

3. Atestat familiar dela parochul locului, despre familia părinților concurentului ori fiind el căsătorit despre familia sa având a se indica în acest atestat, câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercetază școlă și câți mai sunt la meserii?

Concurenții pot fi numai *români ortodocși născuți în archidieceasa Transilvaniei.*

În special mai au să dovedescă

I. Învățacei:

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) să aibă certificatul școlii populare ori altă școlă superioară.

c) să au încheiat contract cu maeștru și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistrat). Contractul trebuie adaus la cerere în original său în copie autentică.

II. Sodali.

a) să au terminat anii de învățare în anul 1897, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XVII. din 1894 §. 67);
 b) să au purtare bună și fac spor mulțumitor ceea-ce vor dovedi ori cu cartea de lucru, ori cu adevărta dela maeștrul.

c) cei-ce vor dovedi, că sunt membri ai unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi vor ave preferință.

III. Sodali, cari sunt în condițiuni de a deveni maeștri.

a) să aibă certificatul de maeștru;

b) să fie lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere ca calfa, ceea-ce vor dovedi cu carte de maeștru, eventual cu adevărta dela maeștrii la cari au lucrat.

c) În cerere să se arete anume locul unde voese să se așeze ca maeștru, ce fel de mijloc mai au pentru de a începe meseria pe socotela lor?

a) Să dovedescă cu atestat dela oficiul parochial, că cercetază biserica noastră și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere, ca cererile scrise și subscrise cu mâna lor proprie adresate Consistorului archidieceșan greco-oriental în Sibiu, să le înainteze până la **31 Decembre 1897 stilul vechiu.**

Cererile neinstruate în regulă și cele înaintate după termin nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința plenară ținută la 3 Novembre 1897.

Consistoriul archidieceșan.

Dr. Il. Pușcariu,

archim., vicariu archiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea,
secretariu consist.

Librăria Tipografiei Archidieceșane.

În Librăria Tipografiei archidieceșane din Sibiu se află următoarele cărți de școlă:

Abecedar pentru școlile populare rom. de Zacharia Boiu, edițiunea XIV legat	fl. —24	Geografia pentru școlile medii de D. Făgărășan și S. Moldovan tom. I., broș.	1.20
" ("Mical prietin al copiilor") de S. Moldovan, broșat 22 cr., legat	—25	Geografia pentru școlile medii de D. Făgărășan și A. Bărsănean tom. II., broș. 50 cr., tom. III., broș.	1.—
" românesc, de V. Petri, legat	—25	Globuri terestre simple à fl. 1.—, 2.—, 3.30, 5.30, 10.—	—
Abcdar maghiar-român, de N. Putnoky, partea I., leg.	—20	cu meridian à 3.15, 5.30, 8.40, 12.60, 21.—	—
" de F. Koós și V. Goldiş, leg.	—20	Gramatica elementară a limbei pentru școlile secund. de Dr. G. Coman, partea III., broș. 85 cr., leg.	1.—
" maghiar de P. Gönczy	—14	Gramatica germână, de Sava Popovici Barciann, curs practic pentru școlile secundare, prep. și priv.	1.40
Antăia carte de lectură și învăț. de I. Popescu, leg.	—20	limbei maghiare de Dr. I. Crișianu și N. Putnoky, broș.	1.—
" " " " " " " " " " " "	—25	Gramatica română, pentru școlile popor. de I. Dariu întocmită pentru școlile secundare de I. Pilița	1.25
Aritmetica pentru începătorii din școlile primare, de P. Dima, broș.	—30	" " " " " " " " " " " "	1.—
" de D. Dogariu și I. Dariu, cu numerii dela 1—20, broș. 15 cr.; cu num. dela 1—100, br. 15 cr.; cu num. dela 1—1000, br. 20 cr.; cu num. dela 1—1,000,000 br.	—30	" " " " " " " " " " " "	—50
" pentru anii din urmă ai școlii primare partea IV, de I. Dariu, broș.	—45	" " " " " " " " " " " "	—24
" pentru școlile populare, de F. E. Lurz, trad. anul I și II., 20 cr. part. a II-a	—35	Gramatik der Rumänischen Sprache, de A. Pumnul, prelucrată de S. V. Isopescu	—80
Atlas, de Kozma Gyula	1.—	Higienea poporală, de Dr. G. Vuia, broș. 1 fl., leg.	1.20
Bucovina pentru învățătura pruncilor, leg.	—20	Higienea copilului dela nascere până la al 7-lea an al etății de Simion Stoica, broș.	—15
Cântările bisericesci, culese și arangiate de D. Cunțan	4.—	Intrebări de educațiune și instruct. de Dr. P. Span, br.	1.—
Carte de cetire de Z. Boiu partea I., leg. 40 cr. part. II., leg.	—30	Introducere în științele naturale, pentru învățământul secundar de B. Narian	—75
" " " " " " " " " " " "	1.35	Isagogia, de Dr. Il. Pușcariu, broș.	1.50
" " " " " " " " " " " "	—60	Istoria biblică pentru școlile populare, leg.	—30
" " " " " " " " " " " "	—75	" biblică pentru școlile medii, inf. și școl. civ. broș.	—55
" " " " " " " " " " " "	1.60	" bisericescă pentru școlile populare, leg.	—30
" " " " " " " " " " " "	1.15	" bisericescă pentru școlile medii de Dr. Ilarion Pușcariu, partea I., broș. 50 cr.; partea II. broș.	—50
" " " " " " " " " " " "	—15	Istoria bisericescă rom. de Șaguna, partea I. și II., br.	3.—
" " " " " " " " " " " "	—50	" " " " " " " " " " " "	1.—
" " " " " " " " " " " "	—20	" literaturii române, de I. Lazariciu, broș.	1.—
" " " " " " " " " " " "	—20	" naturală, de Dr. D. P. Boiu, leg.	—30
" " " " " " " " " " " "	—20	" naturală, de Dr. D. P. Boiu, partea II.	—36
" " " " " " " " " " " "	—20	" patriei, de I. Dariu, broș.	—25
" " " " " " " " " " " "	—20	" patriotice, de Z. Boiu, leg.	—30
" " " " " " " " " " " "	—20	" pedagogiei, de Dr. Petru Pipoș, broș.	2.—
" " " " " " " " " " " "	—20	" pedagogiei, de V. Grig. Borgovan	1.50
" " " " " " " " " " " "	—20	" Ungariei, de Dr. N. Pop, broș.	—20
" " " " " " " " " " " "	—20	" " " " " " " " " " " "	—20
" " " " " " " " " " " "	—20	" " " " " " " " " " " "	—80
" " " " " " " " " " " "	—10	" " " " " " " " " " " "	1.25
" " " " " " " " " " " "	—12	" " " " " " " " " " " "	—73
" " " " " " " " " " " "	—35	Le livre des demoiselles, pentru școlile de fete, de H. Barbioux	1.50
" " " " " " " " " " " "	—20	Lectură școlară I. de V. Bumbac	1.25
" " " " " " " " " " " "	1.60	Legendar sau carte de cetire, de V. Petri, leg.	—50
" " " " " " " " " " " "	—20	" maghiar-român, de N. Putnoky, leg.	—30
" " " " " " " " " " " "	—20	Leitfaden der rumänisch und deutschen Convers. Sprache	1.—
" " " " " " " " " " " "	—25	Lesebuch germân, de Georg Jausz, partea I. leg. 40 cr., II. leg. 55 cr., III. leg. 65 cr., IV. leg. 70 cr., V. leg.	—85
" " " " " " " " " " " "	—25	Limba maternă, de Dr. Il. Pușcariu, leg.	—40
" " " " " " " " " " " "	—1.—	" română, de V. Onițiu, broș.	—50
" " " " " " " " " " " "	—80	Literele mobile (pe hârtie tare) pentru mașina de cetire, 144 bucați	2.50
" " " " " " " " " " " "	—35	Liturgia bisericeii ortodoxe, de I. Stefanelli	1.—
" " " " " " " " " " " "	—25	Lucrul în școlă, de G. Moian, broș.	—45
" " " " " " " " " " " "	—16	Magyar olvasókönyv, de Torkos L. broș.	—50
" " " " " " " " " " " "	1.20	Manual de aritmetică, pentru gimnasiul inferior de Dr. F. Močnik, tradus de S. V. Isopescu, p. I.	1.—
" " " " " " " " " " " "	1.—	" " " " " " " " " " " "	2.—
" " " " " " " " " " " "	3.80	" " " " " " " " " " " "	1.—
" " " " " " " " " " " "	2.—	Manuducere la abecedarul maghiar-român, de N. Putnoky, broș.	—06
" " " " " " " " " " " "	2.—	Manuducere la legendarul maghiar-român, de Nic. Putnoky, broș.	—12
" " " " " " " " " " " "	—20	Merceologia și Technologia pentru școlile comerciale, profes., de Ars. Vlaicu, broș.	5.—
" " " " " " " " " " " "	—25	Noua metodă de a învăța cu înlesnire limba franceză, de M. Rudinescu, tom. I. leg. 1 fl., tom. II., leg.	1.20
" " " " " " " " " " " "	—30	Noua metodă de a învăța cu înlesnire limba germână de M. Rudinescu, tom. I. broș. 50 cr., tom. II. br.	1.—
" " " " " " " " " " " "	—95	Octoich mic, de 8 glasuri, leg.	—75
" " " " " " " " " " " "	—20	Orologion (ciaslov), leg.	—75
" " " " " " " " " " " "	—50	Pastorală nouă, broș.	1.50
" " " " " " " " " " " "	—15	Pedagogia, de I. Popescu, broș.	2.—
" " " " " " " " " " " "	—15	Pomăritul, de D. Comșa, broș.	1.—
" " " " " " " " " " " "	—30	Praktische Gramatik der rumänischen Sprache, de I. Cionca	1.25
" " " " " " " " " " " "	—30	Principiile de pedagogie, de Dr. Il. Pușcariu, broș.	1.—
" " " " " " " " " " " "	—25	Psychologia empirică, de I. Popescu, broș.	2.—
" " " " " " " " " " " "	—35	Religiunea creștină, de I. Popa, broș.	—12
" " " " " " " " " " " "	—30	Retorica și carte de cetire, pentru cl. IV. gimnasială, de Grig. Pletos și I. Ghețe	1.80
" " " " " " " " " " " "	—30	Studiul din economia națională, de N. Petra-Petrescu, broș.	—40
" " " " " " " " " " " "	—30	Stupăritul, de C. Dimian, broș.	—80
" " " " " " " " " " " "	—30	Toldi, narațiune poetică de Dr. Crișianu și Putnoky, broș.	—70
" " " " " " " " " " " "	—30	Vocabular român-germân, de Șaguna, br. 70 cr., leg.	—80

Afară de aceste procură Librăria Tipografiei archidieceșane ori-ce cărți didactice pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Lângă prețul cărții este a se aclude și costul transportului.

La 10 sau mai multe exemplare din aceeași carte se dă rabatul cuvenit.